

Na osnovu člana 6. Zakona o Matici crnogorskoj (Sl. list CG br. 21/08), čl. 12. i 49. Zakona o nevladinim organizacijama (Sl. list CG 39/11) Skupština Matice crnogorske (u daljem tekstu: **Matica**), na sednici održanoj dana 23. jun 2018. godine donijela je sljedeći

STATUT MATICE CRNOGORSKE

I Osnovne odredbe

Čl. 1.

Matica je, kao nevladina organizacija, osnovana 22. maja 1993. godine na Cetinju. Zakonom o Matici crnogorskoj, usvojenom u Skupštini Crne Gore 18. marta 2008, Matica nastavlja da ostvaruje svoje programske ciljeve i da vrši djelatnost od javnog interesa, kao samostalna organizacija u oblasti kulture.

Čl. 2.

Matica afirmiše kulturu i nacionalni identitet crnogorskog naroda i promovise i razvija multietnički karakter Crne Gore.

Čl. 3.

Matica djeluje u Crnoj Gori i drugim državama, đe za to postoje uslovi.
Šedište Matice je u Podgorici, ulica Beogradska 24 c.

Čl. 4.

Matica je autonomna u obavljanju svoje djelatnosti.
Maticom upravljaju njeni članovi preko organa upravljanja.

Čl. 5.

Matica ima svoj pečat, štambilj i logo.
Pečat Matice je okrugao, promjera 30 mm. U sredini je logo Matice, stilizovano slovo M, u gornjem luku je natpis Matica crnogorska, ćirilčno i latinično, a u donjem luku šedište - Podgorica.
Štambilj Matice je pravougaonog oblika, dimenzije 60 x 30 mm, u kojem su ispisani latinično i ćirilčno nazivi Matica crnogorska, Podgorica, sa povlakom za ispisivanje datuma.

Čl. 6.

Dan Matice je 22. maj, dan njenog osnivanja.

II Ciljevi, zadaci i djelatnost

Čl. 7.

Svrha Matice je čuvanje, njegovanje i afirmacija nacionalnog i kulturnog identiteta crnogorskog naroda i pripadnika drugih naroda koji žive u Crnoj Gori, na svim područjima duhovnog, naučnog i umjetničkog stvaralaštva i javnog života.

Čl. 8.

Matica crnogorska, radi ostvarivanja svojih programskih ciljeva obavlja sljedeće djelatnosti:

- razvija vrijednosti multietničkog i multikulturalnog demokratskog društva;
- učvršćuje i razvija nacionalni i kulturni identitet Crnogoraca;
- afirmiše nacionalni i kulturni identitet drugih naroda koji žive u Crnoj Gori;
- njeguje crnogorski patriotizam i produbljuje osjećanje i poštovanje građana za crnogorsku državnost;
- proučava i afirmiše kulturnu baštinu Crne Gore;
- utemeljuje i podstiče veze crnogorskog iseljništva sa Crnom Gorom;
- popularizuje istorijske i savremene vrijednosti koje su od vitalnog značaja za identitet i kulturni prosperitet Crne Gore;
- organizuje naučne i stručne skupove, izložbe, javne tribine i predavanja u cilju snaženja demokratskog, kulturnog i multinacionalnog identiteta Crne Gore;
- obavlja izdavačku djelatnost koja je u funkciji postavljenih programskih ciljeva;
- otvara knjižare, biblioteke, čitaonice i klubove;
- proučava crnogorski jezik;
- izdaje časopis „Matica“ i druge periodične publikacije;
- dodjeljuje nagrade i priznanja;
- saraduje sa državnim organima i javnim institucijama i drugim kulturnim i društvenim subjektima i organima samouprave na razvoju kulture i društva;
- saraduje sa stranim institucijama iz oblasti kulture, nauke i umjetnosti;
- razvija kontakte sa evropskim i svjetskim organizacijama, posebno maticama slovenskih naroda u oblasti kulture, nacionalnog identiteta, prosvjete, duhovnog života i zaštite univerzalnih vrijednosti;
- okuplja kulturne djelatnike i sve one koji su spremni da ostvaruju svrhu i zadatke Matice u kulturi, prosvjeti i nauci;

- razvija unutrašnju organizaciju i širi članstvo u cilju afirmacije svojih programskih ciljeva i snaženja javnog uticaja;
- pomaže umjetnike i naučnike, a ponajprije svoje članove;
- vrši i druge poslove u skladu sa Zakonom, Statutom, Programom i planovima rada.

III Članstvo

Čl. 9.

Članstvo u Matici je dobrovoljno. Članovi Matice su stalni pomagači njene naučne i kulturne djelatnosti. Član Matice može postati svaki poslovno sposobni državljanin Crne Gore ili lice sa drugim državljanstvom, koji želi ostvarivati njen Program i prihvata uslove članstva.

Čl. 10.

Članstvo u Matici vodi se u jedinstvenoj evidenciji i dokazuje se članskom kartom, a u Godišnjaku Matice objavljuje se stanje članstva.

Čl. 11.

Članstvo Matice čine:

- članovi,
- počasni članovi
- donatori.

Čl. 12.

Članom Matice postaje se dobrovoljnim pristupanjem Matici, nakon potpisivanja pristupnice i dostavljanja biografije, čime se potvrđuje lična spremnost da se prihvati svrha i djelatnost Matice. Status člana potvrđuje Upravni odbor.

Čl. 13.

Počasni članovi se biraju na Skupštini Matice, na predlog Upravnog odbora, iz reda naučnika, književnika i umjetnika, domaćih i stranih, koji su se istakli posebnim doprinosom crnogorskoj kulturi.

Čl. 14.

Donatori su dobrotvori Matice koji su u dužem periodu materijalno pomagali njen rad. Donatore u članstvo Matice imenuje Upravni odbor.

Čl. 15.

Prava članova Matice su:

- realizacija Programa, cilja i svrhe Matice,
- učešće u projektima prema stručnim sposobnostima;
- učešće i odlučivanje u njenom radu,
- izbor u organe Matice,
- uživanje stručne i ostale pomoći sa područja djelovanja Matice,
- popust od 50% za sva izdanja Matice,
- besplatan primjerak Godišnjaka Matice.

Čl. 16.

Obaveze članova Matice:

- zaštita ugleda i interesa Matice u skladu sa ovim Statutom i odlukama upravnih tijela Matice,
- upoznavanje sa Programom Matice,
- širenje i afirmacija programa i djelatnosti Matice u javnosti,
- redovno plaćanje članarine i pomaganje djelatnosti Matice i na drugi način, u skladu sa svojim mogućnostima.

Čl. 17.

U Matici stranačka propaganda nije dopuštena. Članovi Upravnog odbora i drugih organa Matice ne mogu biti funkcioneri političkih stranaka, niti funkcioneri izvršne vlasti.

Čl. 18.

Članstvo u Matici prestaje:

- izraženom pismenom željom,
- zbog djelovanja suprotnog ciljevima Matice, odlukom Upravnog odbora,
- zbog neplaćanja članarine u periodu dužem od dvije godine;
- odlukom Suda časti,
- smrću.

IV Upravljanje

Čl. 19.

Organe Matice čine:

1. Skupština,
2. Upravni odbor,
3. Predsjednik,
4. Generalni sekretar,
5. Nadzorni odbor i
6. Sud časti.

IV 1. Skupština Matice crnogorske

Čl. 20.

Skupštinu Matice crnogorske čine delegati ogranaka i članovi organa Matice.

Lica iz stava 1. ovog člana čine delegate Skupštine Matice.

Upravni odbor donosi odluku kojom propisuje ukupan broj delegata po ograncima koji čine Skupštinu Matice.

Čl. 21.

Skupština Matice zasijeda jedanput godišnje. Svake četvrte godine skupština je izborna. Skupštinu saziva predsjednik na osnovu odluke Upravnog odbora, kojom se određuje dan, mjesto i vrijeme održavanja, prijedlog dnevnog reda, te o svemu obavještava delegate i šalje materijal najkasnije petnaest dana prije održavanja Skupštine.

Upravni odbor pojedinog ogranka Matice organizuje i sprovodi izbor svojih delegata koji učestvuju u radu Skupštine.

Član 22.

Predsjednik može sam ili na osnovu odluke Upravnog odbora, sazvati vanredno zasijedanje Skupštine, a dužan je to učiniti kada to zahtijeva trećina članova Matice ili ako to zahtijeva Nadzorni odbor Matice. Prilikom sazivanja vanrednog zasijedanja Skupštine, predsjednik je dužan navesti predmet rasprave i razloge sazivanja vanrednog zasijedanja Skupštine.

Član 23.

Skupština može punovažno odlučivati ako je prisutna najmanje polovina ukupnog broja predviđenih delegata.

Skupština donosi odluke natpolovičnom većinom glasova prisutnih delegata.

Član 24.

Skupština Matice:

- raspravlja i odlučuje o tome kako će se svrha Matice što bolje postići,
- donosi Statut;
- raspravlja o radu ostalih organa Matice;
- bira i razrješava predsjednika i generalnog sekretara;
- bira i razrješava članove Upravnog odbora, Nadzornog odbora i Suda časti;
- bira počasne članove Matice;
- raspravlja o izvještajima Upravnog odbora i Nadzornog odbora između dva zasijedanja;
- odlučuje o drugim pitanjima koja po duhu Statuta i Zakona o Matici crnogorskoj njoj pripadaju.

Član 25.

Skupštinskom zasijedanju predšedava predsjednik Matice.

Zasijedanje Skupštine vode predsjednik i generalni sekretar.

Čl. 26.

Skupština odlučuje javnim glasanjem, osim kod izbora članova upravnih tijela Matice, kada se primjenjuje tajno glasanje, ako Skupština drugačije ne odluči.

IV 2. Upravni odbor

Član 27.

Upravni odbor čine: generalni sekretar i četiri člana koje bira Skupština Matice.

Član 28.

Upravni odbor je najviši izvršni organ koji rukovodi radom Matice između dvije Skupštine. Upravnim odborom rukovodi i saziva ga generalni sekretar.

Upravni odbor redovno se sastaje svaka tri mjeseca, ili po potrebi kad ga sazove generalni sekretar.

Upravnim odborom, u slučaju spriječenosti generalnog sekretara, rukovodi najstariji član Upravnog odbora.

Dužnosti Upravnog odbora su da:

- održava veze sa odborima, ograncima i povjerenicima, pomaže im u njihovim djelatnostima i usklađuje njihove zadatke;
- održava veze sa crnogorskim iseljeništvom;

- odobrava planove odbora Matice;
- utvrđuje izdavački plan Matice i usklađuje izdavačku djelatnost ogranaka;
- imenuje urednike za pojedina izdanja Matice;
- imenuje glavnog urednika i redakciju časopisa Matice;
- donosi Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta i druga opšta akta;
- postavlja poslovnog sekretara Matice, rješava o prijemu radnika za sva radna mjesta u Matici;
- donosi godišnji finansijski plan;
- odlučuje o visini ličnih primanja zaposlenih i stalnih honorara izabраних лица,
- inicira organizovanje predavanja, tribina, skupova i tečajeva, naučne i stručne projekte;
- brine o osnivanju knjižara, biblioteka, čitaonica i klubova;
- brine o plasmanu i promocija izdanja Matice;
- pomaže svaku javnu djelatnost usmjerenu na očuvanje kulturnih dobara i razvijanje kulture;
- donosi odluke o postupku kandidovanja organa Matice;
- imenuje žiri za dodjelu Matičine nagrade;
- imenuje predstavnike Matice kad su pozvani da u ime nje sudjeluju u tijelima;
- osniva zadužbine;
- upravlja imovinom Matice i nadzire njeno cjelokupno finansijsko poslovanje;
- potvrđuje status člana Matice, odlučuje o prestanku članstva u skladu sa ovim Statutom i vodi evidenciju članstva Matice;
- utvrđuje iznos članarine i način plaćanja;
- usvaja Poslovnik o svom radu;
- provodi odluke Suda časti.

Sjednica Upravnog odbora može se zakazati na inicijativu tri člana.

Upravni odbor obavlja i druge poslove Matice koji nijesu u djelokrugu ostalih njenih tijela.

Član 29.

Upravnom odboru mandat traje četiri godine.

Skupština Matice može razriješiti dužnosti člana Upravnog odbora, ako je njegovo djelovanje u suprotnosti sa svrhom i odredbama Matice.

Član 30.

Upravni odbor može birati novog člana na mjesto onog koji je na bilo koji način prestao biti članom Upravnog odbora. Na taj način može biti zamijenjeno najviše dva člana.

IV 3. Predsjednik Matice

Član 31.

Predsjednik Matice:

- predstavlja Maticu;
- predsjedava Skupštinom i saziva njene sednice;
- po svojoj volji učestvuje u radu Upravnog odbora i predlaže rješavanje pitanja iz nadležnosti Upravnog odbora;
- potpisuje opšta akta Matice;
- brine se o sprovođenju odluka upravnih tijela;
- potvrđuje izbor predsjednika ogranaka;
- dodjeljuje u ime Matice nagrade i priznanja.

IV 4. Generalni sekretar

Član 32.

Generalni sekretar je lice ovlašteno za zastupanje Matice.

Generalni sekretar:

- rukovodi Upravnim odborom;
- saraduje sa predsjednikom Matice;
- koordinira rad odbora, ogranaka i drugih radnih tijela Matice;
- stara se o pripremi materijala za Upravni odbor i Skupštinu i o izvršavanju njihovih odluka;
- obavlja dužnost finansijskog nalogodavca;
- nadzire rad Stručne službe Matice;
- stara se o redovnom izlaženju publikacija Matice;
- brine se o vođenju evidencije članstva i naplati članarine;
- obavlja i druge dužnosti u skladu sa zakonom, kao i one dužnosti koje nijesu u nadležnosti drugih organa.

U slučaju spriječenosti generalnog sekretara u obavljanju dužnosti, poslove preuzima predsjednik Matice.

IV 5. Nadzorni odbor Matice

Član 33.

Nadzorni odbor ima pet članova, koji iz svojih redova biraju predsjednika. Mandat odbora traje četiri godine.

Nadzorni odbor može u svako doba pregledati poslovanje i dokumentaciju Matice. O tome izvještava Upravni odbor i Predsjednika a Skupštini Matice podnosi izvještaj o poslovanju Matice.

Nadzorni odbor radi u skladu sa svojim poslovníkom.

Nadzorni odbor punovažno radi samo ukoliko je prisutno više od polovine njegovih članova.

Odluke donosi većinom glasova.

Mandat Nadzornog odbora traje četiri godine.

IV 6. Sud časti Matice

Član 34.

Sud časti ocjenjuje da li je ponašanje člana Matice, u skladu sa Statutom, i ima ovlašćenje da izriče mjere opomene i isključenje iz članstva.

Sud časti ima nadležnost za sve članove Matice.

Postupak pred Sudom časti može pokrenuti bilo koji član, upravno ili radno tijelo Matice.

Sud časti donosi odluke prema svom Poslovníku.

Sud časti ima pet članova, koji iz svojih redova biraju predsjednika.

Sud časti radi u skladu sa svojim poslovníkom.

Sud časti punovažno radi samo ako je prisutno više od polovine njegovih članova.

Odluke donosi većinom glasova.

Mandat Suda časti traje četiri godine.

V Organizacija Matice

Član 35.

Radi obavljanja poslova i zadataka određenih Statutom, Matica formira Savjet Matice crnogorske, odbore, ogranke, povjerenike i uredništva, redakcije, sekcije, žirije i druga tijela.

V 1 Savjet Matice crnogorske

Član 36.

Savjet je savjetodavno tijelo koje se brine o kontinuitetu programskog djelovanja i svrhe postojanja Matice crnogorske. Čine ga bivši predsjednici i generalni sekretari Matice i aktuelni predsjednik. Članstvo u Savjetu je doživotno. Savjet može da inicira dugoročne projekte Matice i razmatra realizaciju godišnjih planova rada. Svoje mišljenje i prijedloge upućuje Upravnom odboru Matice. Savjet se sastaje po potrebi na poziv predsjednika Matice.

V 2. Odbori Matice

Član 37.

Matica crnogorska ima četiri odbora: Odbor za identitet, Odbor za izdavaštvo, Odbor za koordinaciju rada ogranaka i Odbor za saradnju sa iseljenicima i međunarodne veze.

Odborom rukovodi sekretar koji je jedan od članova Upravnog odbora.

Odbore čine članovi Matice crnogorske opredijeljeni za rad u njima. Odbori rade na osnovu svojih Pravilnika, koji moraju biti u skladu sa Statutom, godišnjim i višegodišnjim planom rada, koje odobrava Upravni odbor.

Odluke o osnivanju novih, spajanju i ukidanju postojećih odbora donosi Skupština, uz obrazloženi prijedlog Upravnog odbora.

V 3. Ogranci Matice

Član 38.

Ogranak Matice može se osnovati u zemlji i inostranstvu, na području ili u mjestu đe za to postoje uslovi.

Da bi se mogao osnovati ogranak Matice mora postojati najmanje deset članova. Na području iste jedinice lokalne samopurave ne mogu djelovati dva ogranka.

Ogranci djeluju samostalno u skladu sa Statutom Matice i u koordinaciji sa njenim organima na unapređivanju svrhe i zadatka Matice.

Član 39.

Ogrankom Matice upravlja Upravni odbor koji mora imati najmanje predsjednika, sekretara i blagajnika. Predsjednika ogranka potvrđuje predsjednik Matice.

Upravni odbor ogranka bira se na skupštini članova koja se održava svake četvrte godine.

Upravni odbor donosi poslovnik o svojem radu. Poslovnik mora biti u skladu sa Statutom Matice.

Član 40.

Ogranak jednom godišnje podnosi izvještaj generalnom sekretaru Matice o svom radu i stanju članstva. O prijedlozima izdavačkih planova ogranaka raspravlja se istovremeno sa planom izdanja Matice i oni moraju biti potvrđeni i usklađeni.

Član 41.

Skupština Matice crnogorske može raspustiti ogranak ako njegova djelatnost nije u skladu sa svrhom Matice crnogorske i sa njenim odlukama.

V 4. Povjerenici Matice

Član 42.

U mjestima gdje još nema uslova da se osnuje ogranak Matice, Upravni odbor Matice može imenovati povjerenika.

Povjerenik djeluje u dogovoru sa predsjednikom Matice.

V 5. Matica u inostranstvu

Član 43.

Svoje djelovanje u inostranstvu Matica usklađuje sa zakonima države u kojoj osniva svoj ogranak ili imenuje povjerenike.

VI Donošenje odluka

Član 44.

Organi Matice mogu donositi punovažne odluke većinom glasova članova.

VII Stručna služba Matice

Član 45.

Stručna služba se brine za nesmetano programsko i finansijsko djelovanje Matice.

Tehničke, administrativne, organizacione i druge operativne poslove obavlja Stručna služba, kao posebna organizaciona jedinica.

Radom Stručne službe rukovodi poslovni sekretar, kojeg bira i razrješava Upravni odbor.

Član 46.

Prava, obaveze i odgovornosti Stručne službe i zaposlenih u njoj uređuju se aktima utvrđenim u skladu sa zakonom i Statutom Matice, koje donosi Upravni odbor Matice.

Upravni odbor bira i raspoređuje lica za rad u Stručnoj službi prema uslovima predviđenim Aktom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta. Saglasnost na akt o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta daje Vlada Crne Gore.

VIII Finansiranje

Član 47.

Matica obezbjeđuje sredstva za ostvarivanje svojih ciljeva i zadataka, za održavanje i uvećavanje svoje imovine i za svoj rad:

- iz budžeta Crne Gore;
- od zadužbina, legata i fondova;
- od zavještanja, poklona i priloga;
- od članarine;
- od prodaje svojih izdanja;
- od raspolaganja svojom imovinom;
- iz poslovne saradnje i
- iz drugih izvora u skladu sa zakonom i Statutom

Sredstva iz stava 1, alineja 1 ovog člana obezbjeđuju se na osnovu godišnjeg programa Matice, na koji saglasnost daje Vlada.

IX Evidencija i dokumentacija

Član 48.

Matica vodi evidenciju i dokumentaciju i to:

- knjigovodstvo u skladu sa važećim propisima i međunarodnim računovodstvenim standardima;
- knjigu odluka Upravnog odbora i drugih tijela Matice;
- zapisnike i izvještaje o radu radnih tijela Matice i
- drugu dokumentaciju koja je propisana zakonom ili odlukama Upravnog odbora.

X Javnost rada i poslovna tajna

Član 49.

Djelatnost Matice je javna.

Izveštaji i drugi važniji dokumenti o djelovanju Matice objavljuju se u cjelini ili u djelovima u Godišnjaku Matice, koji se publikuje kao materijal za Skupštinu.

Član 50.

Matica obavještava javnost, zainteresovane organe i ustanove putem svojih publikacija, saopštenja i na drugi pogodan način.

O obavještavanju javnosti o radu Matice staraju se predsjednik i generalni sekretar.

Član 51.

Poslovni sekretar je odgovoran za zaštitu i čuvanje podataka koji se, na osnovu zakona, ne mogu javno razmatrati, kao i dokumenata koje je Upravni odbor odredio kao poslovnu tajnu.

XI Akta Matice

Član 52.

Statut je osnovni opšti akt Matice.

Druga opšta akta moraju biti u saglasnosti sa Zakonom o Matici i Statutom.

Član 53.

Statut i druga opšta akta mijenjaju se na način i po postupku predviđenom za njihovo donošenje. O promjenama Statuta Skupština odlučuje dvotrećinskom većinom prisutnih delegata.

Opšta akta objavljuju se isticanjem na oglasnoj tabli u Matici i stupaju na snagu osmog dana od dana oglašavanja. Opšta akta se štampaju u Godišnjaku Matice.

Član 54.

Organizacija rada i opšta akta utvrđena ovim Statutom uskladiće se u roku od godinu dana od donošenja ovog statuta.

XII Trajanje i prestanak rada

Član 55.

Trajanje Matice je neograničeno.

Član 56.

O prestanku rada Matice odlučuje Skupština Matice.

Odluka o prestanku rada Matice je punovažna ako je donesena tročetvrtinskom većinom glasova ukupnog broja delegata Skupštine.

Član 57.

Ako se Matica raspusti, moraju se podmiriti imovinske obaveze Matice, a preostala se imovina pretvara u posebnu zadužbinu za pomoć crnogorskim umjetnicima, naučnicima i udruženjima koja imaju iste ciljeve kao i Matica.

XIII Završna odredba

Član 58.

Ovaj Statut stupa na snagu danom usvajanja na Skupštini Matice.

Danom stupanja na snagu ovog Statuta, prestaje da važi Statut usvojen na Skupštini Matice 22. maja 2013. godine.

Predsjednik
Dragan Radulović

Podgorica, 23. jun 2018.